

19.10.2012

Rahankeräyslakia koskevan lainsäädäntöhankkeen asettaminen**Hankeen asettaminen**

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut lainsäädäntöhankkeen, jonka tehtävänä on valmista ehdotukset rahankeräyslain muuttamisesta. Ehdotukset laaditaan hallituksen esityksen muotoon.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 19.10.2012–31.12.2013. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.

Tausta

Rahankeräyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään vastikkeetta rahaa. Rahankeräyslain tarkoituksena on mahdollistaa yleishyödyllisten yhteisöjen ja säätiöiden yleishyödyllisen toiminnan rahoittamiseksi toimeenpannut rahankeräykset. Yleishyödyllisellä vapaalla kansalaistoiminnalla on yhteiskunnallisesti suuri merkitys. Myös pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa todetaan yleishyödyllisten kansalaisjärjestöjen tärkeys suomalaiselle demokratialle ja ihmisten hyvinvoinnille. Hallituksen ohjelmaan sisältyy lisäksi kirjaus kansalaisjärjestöjen varainhankinnan selkeyttämisestä.

Sisäasiainministeriön poliisiosasto asetti 22.11.2011 esiselvityshankkeen, jonka tehtävänä oli arvioida mahdolliset rahankeräyslain (255/2006) muutostarpeet siltä osin kun laissa on asetettu rahankeräyslupan myöntämisen edellytykseksi luvansaaajayhteisön tai -säätiön tarkoituksen yksinomainen yleishyödyllisyys sekä edellytys varojen hankkimiseksi yleishyödyllistä toimintaa varten. Lisäksi hankkeen tehtävänä oli arvioida erikseen mahdollisuutta erityisestä syystä myöntää evankelis-luterilaiselle kirkolle tai ortodoksiselle kirkolle taikka niiden seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle rahankeräyslupa. Viimeksi mainittu selvitystyö perustuu eduskunnan rahankeräyslakia hyväksyessään antamaan lausumaan kirkkojen rahankeräysoikeuden arvioimisesta. Hankkeen toimikausi päättyi 31.5.2012.

Hankkeen tueksi perustettu esiselvitystyöryhmä katsoi, että rahankeräyslain muuttamiseksi tulisi perustaa lainsäädäntöhanke, jonka puitteissa lakia esitettäisiin täsmennettäväksi rahankeräyslupan edellytyksenä olevan yleishyödyllisyysvaatimuksen osalta. Samalla työryhmä katsoi, että lakia tulisi muuttaa siten, että evankelis-luterilaisen- ja ortodoksisen kirkon seurakunnille avautuisi mahdollisuus kerätä rahaa esimerkiksi diakonisen avustustoiminnan rahoittamiseksi (ks. liite).

Rahankeräyslaki edellyttää, että rahankeräyslupan hakijan on oltava yleishyödyllinen yhteisö tai säätiö, jonka toiminnan tarkoituksen on oltava yksinomaan yleishyödyllinen. Lisäksi laissa edellytetään, että varat, joiden hankkimiseksi rahankeräys toimeenpannaan, tulee käyttää kokonaisuudessaan yleishyödylliseen toimintaan. Evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksisen kirkko taikka niiden seurakunta tai seurakuntayhtymä ei lain mukaan voi saada rahankeräyslupaa.

Työryhmä päätyi esittämään lain joustavoittamista siten, että laista poistettaisiin vaatimus yhteisön tai säätiön yleishyödyllisen tarkoituksen yksinomaisuudesta. Samalla työryhmä katsoi, että lakiin tulisi lisätä yksinomaisuusvaatimus laissa tarkoitettuun keräystarkoitukseen. Kirkkojen rahankeräysoikeuden osalta työryhmä katsoi, että evankelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkon rahankeräysoikeus voitaisiin toteuttaa luontevammin siten, että rahankeräyslakiin lisättäisiin kirkkojen seurakuntien oikeus saada rahankeräyslupa esimerkiksi diakoniatyön tarkoituksiin.

Tehtävänannon mukaisen arvioinnin lisäksi työryhmän työssä nousi esiin myös muita mahdollisia rahankeräyslain muutostarpeita, joita säädösvalmisteluhankkeessa tulisi tarkastella erikseen. Näistä työryhmä nosti esille laissa säädetyn rahankeräyksen toimeenpanoajan rajoittumisen enintään kahden vuoden ajanjaksoon.

Tehtävä

Lainsäädäntöhankkeen tehtävänä on laatia edellä mainitun esiselvityshankkeen pohjalta tarvittavat ehdotukset rahankeräyslain säännösten muutoksiksi tai kokonaan uusiksi säännöksiksi. Ehdotukset valmistellaan hallituksen esityksen muotoon siten, että hallituksen esitys voidaan antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.

Hankkeen puitteissa tehdään ehdotukset ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- lain säännösten selkeyttäminen yleishyödyllisyyden vaatimuksen osalta
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon rahankeräysoikeuden toteuttaminen
- rahankeräyksen toimeenpanoajan pidentäminen nykyisestä enintään kahden vuoden määräajasta pitempiaikaiseen ajanjaksoon
- muut välttämättömät säännösmuutokset (esim. kihlakunnan käsite lain 16 §:n 2 momentissa)

Organisointi

Hanke valmistellaan virkatyönä sisäasiainministeriön poliisiosastolla. Hankkeen vastuuvalmistelijana toimii ylitarkastaja Jukka Tukia. Hankkeeseen osallistuvat myös lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko sekä säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen.

Rahankeräyslain muutokset koskettavat varsin laajaa intressipiiriä. Tehokkaan työskentelyn varmistamiseksi lainvalmistelutyötä tukemaan asetetaan poliisihallinnon sisäinen työryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia mm. riittävän laaja-alaisesta eri intressipiirien kuulemisesta.

Työryhmän puheenjohtajaksi määrätään sisäasiainministeriön poliisiosastolta hallitusneuvos Katriina Laitinen, varapuheenjohtajaksi lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko ja sihteeriksi ylitarkastaja Jukka Tukia. Tämän lisäksi hankkeeseen osallistuvat suostumuksensa mukaisesti asiantuntijoina arpajaishallintopäällikkö Jouni Laiho sekä ylitarkastaja Henna Salmi Poliisihallituksesta.

Hankkeen osalta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa omista kustannuksista. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan sisäasiainministeriön toimintamenomomentilta 26.01.01.1.

Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan sisäasiainministeriön osalta toimintaseurantakohteelle 2000 520 100.

Sisäasiainministeri

Päivi Räsänen

Osastopäällikkö
Ylijohtaja

Kauko Aaltomaa

Liitteet	Arviomuistio rahankeräyslain muutostarpeista 31.5.2011
Jakelu	Työryhmän jäsenet Poliisihallitus SM/PO/LSY SM/PO/PSY
Tiedoksi	Valtiosihteeri Anttoora Erityisavustaja Andersson Eritysavustaja Nahkala Kansliapäällikkö Nerg SM/Oikeusyksikkö SM/Viestintäyksikkö Oikeusministeriö Opetus- ja kulttuuriministeriö

